

KÚRIA

Bfv.II.1260/2015/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. év február hó 3. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.B.VI.14735/2013/70. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 31.Bf.VI.10523/2014/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. június 4. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 10.B.VI.14735/2013/70. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntetésében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 316. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], lopás vétségében [korábbi Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat] és garázdaság vétségében [korábbi Btk. 271. § (1) bekezdés].

Ezért őt - halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőt - 1 év 10 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Egyúttal felmentette az ellene 2 rendbeli közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (korábbi Btk. 230. § I. fordulat) miatt emelt vád alól. Ezt meghaladóan rendelkezett az előzetes fogvatartás beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2015. április 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 31.Bf.VI.10523/2014/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta:

- a terhelt cselekményeit lopás büntettének [2012. évi C. törvény (a továbbiakban: hatályos Btk.) 370. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], lopás vétségének [hatályos Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és garázdaság vétségének [hatályos Btk. 339. § (1) bekezdés] minősítette;
- kimondta, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható;
- rendelkezett egy más ügyben kiszabott szabadságvesztés kapcsán alkalmazott feltételes szabadság félbeszakításáról, és arról, hogy annak folytatását a jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának megkezdéséig elhalasztja;

egyebekben - egyes járulékos kérdések rendezése mellett - az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján a Be. 373. §-a (1) bekezdésének II.d) pontjában megjelölt eljárási szabálysértésre hivatkozással, mert a másodfokú nyilvános ülés megtartására a terhelt távollétében került sor.

A felülvizsgálati indítvány szerint a másodfokú bíróság az akkor más ügyben előzetes letartóztatásban lévő terheltet a büntetés-végrehajtási intézetből idézte. A terhelt az idézés kézbesítésekor kérte előállítását a másodfokú nyilvános ülésre (7. sorszámú irat), azon részt akart venni, időközben azonban - a nyilvános ülés határnapja előtt - szabadlábra került, és 2015. április 26. napjától 2015. május 4. napjáig kórházi kezelés alatt állt. Ezért nem tudott megjelenni a 2015. április 28. napján tartott nyilvános ülésen, és állapota miatt nem is tudta a helyzetéről értesíteni a másodfokú bíróságot.

Miután a terhelt 2015. április 28-án nem jelent meg a nyilvános ülésen, a másodfokú bíróság megállapította, hogy időközben szabadult (12-I. sorszámú irat), idézése szabályszerű, így a nyilvános ülés megtartásának akadálya nincs (12. sorszámú jegyzőkönyv).

A védő mindezek alapján a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1406/2015. számú átiratában a védő indítványát nem találta alaposnak. Álláspontja szerint a terhelt idézése szabályszerű volt, és ez az egyetlen feltétele a másodfokú

nyilvános ülés terhelt távollétében való megtarthatóságának (Bfv.III.1093/2014/8.). Miután a védő által állított, vagy más feltétlen eljárási szabálysértés nem valósult meg, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta utalva egyúttal arra, hogy a védő felülvizsgálati indítványa igazolási kérelemként sem vezethet eredményre [Be. 362. § (4) bekezdés].

III.

A Kúria - a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatában kifejtett érveléssel egyetértve - azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének II.d) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben felülvizsgálatnak van helye, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

A rendelkezésre álló iratok alapján az állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság 2014. április 28. napjára nyilvános ülést tűzött ki. Arra a más ügyben előzetes letartóztatásban lévő terheltet a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka útján idézte, és a terhelt az idézés kézbesítéskor előállítását kérte a nyilvános ülésre (7. sorszámú irat).

A terhelt időközben szabadult és erről a másodfokú bíróság az általa megkeresett büntetés-végrehajtási intézet közléséből értesült. A nyilvános ülést - ezen információk ismeretében - a meg nem jelent terhelt szabályszerű értesítésére tekintettel megtartotta (12. sorszámú irat).

A Be. egyértelmű rendelkezése alapján nem kétséges, hogy a másodfokú bíróság eljárásában a nyilvános ülésre - miként a tárgyalásra [Be. 364. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulat] - a terheltet „idézni kell” [Be. 361. § (3) bekezdés 1. fordulat]. Ha pedig a terhelt fogva van, a másodfokú bíróság a nyilvános ülésre - miként a tárgyalásra [Be. 364. § (1) bekezdés 1. mondat 2. fordulat] - az előállítása iránt „intézkedik” [Be. 361. § (3) bekezdés 2. fordulat]. A szabadlábon lévő terhelt idézése, illetőleg a fogva lévő terhelt előállítása a másodfokú nyilvános ülésre tehát kötelező.

A terhelt részére az idézését a büntetés-végrehajtási intézetben kézbesítették. Ekkor valóban úgy nyilatkozott, hogy kéri az előállítását a nyilvános ülésre. Szabadon bocsátásával azonban az előállítása iránti kérelme tárgytalanná vált, azután megjelenéséről már maga dönthetett. Szabadlábra helyezése az idézés kézbesítésének szabályszerűségét értelemszerűen nem érintette. [Be. 70. § (9)

bekezdés]

Az idézés rendeltetése az volt, hogy biztosítsa a terhelt részvételét a másodfokú bíróság nyilvános ülésén (tárgyaláson), ahol az őt megillető jogokat gyakorolhatja.

A bírósági eljárás általános szabálya (Be. XI. Fejezet) szerint, ha a büntetőeljárási törvény másképp nem rendelkezik, a tárgyalás a terhelt nélkül nem tartható meg [Be. 240. § (3) bekezdés 2. fordulat]. A nyilvános ülésre az e törvényben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók [Be. 234. § (3) bekezdés].

A másodfokú eljárásban a tárgyalásra és a nyilvános ülésre nem azonos szabályok érvényesülnek. A vádlott távollétében a tárgyalás megtartható, ha a vádlott előzetesen bejelentette, hogy azon nem kíván részt venni, illetőleg a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést [Be. 365. § (1) bekezdés].

Ettől eltér a nyilvános ülésre vonatkozó speciális szabály: a nyilvános ülést a szabályszerűen megidézett vádlott távollétében is meg lehet tartani, s ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges, a fellebbezés elbírálható [Be. 362. § (3) bekezdés].

A védő a felülvizsgálati indítványában azt állította, hogy terhelt a nyilvános ülés időpontjában kórházi kezelés alatt állt, ezért nem tudott az idézésre megjeleni és ezért nem is tudta akadályoztatását kimenteni, közölni.

Amennyiben a terhelt határnapot önhibáján kívül mulasztott - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - igazolásnak van helye [Be. 65. § (1) bekezdés]. A Be. 362. §-ának (4) bekezdése viszont - amint arra utalt a Legfőbb Ügyészség is - úgy rendelkezik, hogy a nyilvános ülés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. Ebben az esetben a mulasztás oka tehát, miután nem is igazolható, közömbös. Ekként a másodfokú bíróság eljárása és a határozat meghozatala a szabályszerűen idézett terhelt távollétében törvényes volt, nem valósított meg semmilyen eljárási szabálysértést.

Az más kérdés, hogy a másodfokú bíróság dönthetett volna a nyilvános ülés elhalasztása mellett is, ám annak nem volt ésszerű indoka és szükségtelenül rontotta volna az eljárás időszerűségét.

A kifejtettek folytán a Kúria - a Be. 424. §-a (1) bekezdésének 1. fordulata alapján tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdése 1. mondatának 1. fordulata szerinti összetételben eljárva - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján -

hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. február 3.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s. k. előadó bíró, Dr. Tuba István s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző